

ŠTÁTNA VEDECKÁ KNIŽNICA – LITERÁRNE A HUDOBNÉ MÚZEUM
Lazovná 9, 975 58 Banská Bystrica

Tlačová správa k výstave

Názov výstavky: Viliam Figuš-Bystrý
Čas trvania: 10. 09. 2025 – 12. 01. 2026
Miesto: Výstavné priestory na 1. poschodí ŠVK BB
Zostavila: Mgr. Jana Lašáková, ŠVK – Literárne a hudobné múzeum

Pri príležitosti 150. výročia narodenia hudobného skladateľa si Literárne a hudobné múzeum v Banskej Bystrici pre svojich návštevníkov pripravilo výstavu, venovanú tejto významnej osobnosti.

Viliam Figuš-Bystrý sa venoval zbieraniu slovenských ľudových piesní, ktoré zapisoval na všetkých svojich učiteľských pôsobiskách. V Banskej Bystrici oživil hudobný život mesta, založil spevokol evanjelického spolku a hudobný krúžok, pôsobil ako dirigent, interpret, korepetítor a komponoval komornú hudbu. V rokoch 1922–24 napísal operu Detvan, z ktorej úryvky predviedol dirigent Václav Talich s orchestrom pražského konzervatória. Operu prijal Oskar Nedbal na predvedenie v SND a jej premiéra sa uskutočnila 1. 4. 1928 v Bratislave. O Figušove diela, ktoré komponoval v rokoch 1932–36, prejavili záujem českí umelci. Figuš-Bystrý sa svojou tvorbou veľmi intenzívne angažoval na vzniku slovenskej národnej hudby. Bola to slovenská ľudová pieseň, ktorú chápal ako zdroj špecifickosti národnej hudby. Ľudovú pieseň upravoval do piesňových cyklov a zbierok (Slovenské ľudové piesne zo Zvolenskej Slatiny pre spev a klavír; 1000 slovenských ľudových piesní pre klavír a i). Popri komornej tvorbe v centre jeho záujmu stála lyrická pieseň. Zhudobňoval texty slovenských básnikov, ktorých strofické predlohy mu napomáhali vytvárať ucelenú formu a hudobne charakterizovať slovo uplatňujúc invenčnú melodiku a novoromanticky orientovanú harmóniu. Operou Detvan anticipoval úsilie slovenskej hudobnej tvorby, ktoré dozrelo v 40. a 50. rokoch a vymanil sa ňou z dlhodobej orientácie na hudobnú mikroformu. Medzi Figušove najlepšie hudobné diela patria cykly umelých piesní pre spev a klavír: Sny op. 8, Po poliach a lúkach op. 53 a 83, Túžby op. 76, Mati moja! op. 83. Svojím skladateľským dielom sa zapísal medzi reprezentantov novej vývinovej cesty slovenského hudobného umenia.

Výstava bude verejnosti prístupná na 1. poschodí v ŠVK Banská Bystrica v termíne
od 10. 09. 2025 – 12. 01. 2026.

Telefón
+421 48 471 07 02
+421 48 471 07 72

E-mail
lhmbb@svkbb.eu
lektor.lhm@svkbb.eu

Internet
<https://svkbb.eu/literarne-a-hudobne-muzeum/>

Adresa
Lazovná 9
975 58
B. Bystrica